

satisfacția de a constata că îndrumările sale au rodit pe terenul prielnic al unei personalități artistice capabile nu numai să le înțeleagă așa cum se cuvine, ci și să le ducă mai departe, îmbogățindu-le în mod creator.

La pian, Wolfgang Scheringer (R.F. Germania) s-a „luptat” cu un instrument care răspundea doar aproximativ intențiilor sale de rafinament coloristic. S-a simțit totuși că acompaniatorul preferat al lui Dan Iordăchescu este un artist autentic și un muzician experimentat, în măsură să creeze fundalul pianistic adecvat în suluri și genuri dintre cele mai variate.

F. E.

Constantin Ionescu-Vovu

Două caracteristici am deslușit în interpretarea dată de pianistul Constantin Ionescu-Vovu bogatului său recital, consacrat exclusiv muzicii lui Brahms. Înainte de a le expune, ne simțim datori să relevăm uriașa muncă depusă de interpret, care și-a însușit exemplar o seamă de lucrări de mare exigență tehnică. Caracteristicile la care ne referim constau primo în asimilarea aceluși spirit al liedului brahmsian, ce stăruie la baza aproape a întregii sale creații, îndeosebi în mișcările lente; *secundo*, asimilarea tehnicii, de mare exigență, pe alocuri de-a-dreptul savantă, reclamată de lucrările aduse în joc. Aceste două componente le-am aflat inextricabil sudate. Urmărind *Sonata I-a op. 1 în Do major* ne-am amintit de chipul spiritual și cu totul just în care celebrul Hans von Bülow a caracterizat stilul scriiturii pentru pian a lui Brahms. El spunea: „Cînd Bach compunea pentru pian, se gîndea totdeauna la orgă; Beethoven cînd compunea, se gîndea la orchestră. Brahms, la ambele...” Și într-adevăr!

Cu toate că în prima sonată nu se întîlnește acea mistuitoare pasiune beethoveniană, în mișcarea inițială *Allegro* interpretul a atacat din capul locului cu multă vigoare apoi a lăsat să transpară în tema secundă, dar mai ales în mișcarea succedentă *Andante*, făurită pe temelii unui vechi cîntec german, o duioșie atrăgătoare. Cele patru variații au fost redată cu distincție și cu mult sentiment. *Scherzo* a fost cîntat *con fuoco*, deși interpretul are stilul său pianistic personal, totdeauna ponderat, care îl ferește de orice exagerare. Cu toate acestea în *Final* a dat frîu liber unui dinamism de mare vitalitate în conformitate cu indicația de tempo din partitură. Subliniem admirativ munca de asimilare a acelor *Fantezii op. 116*, care au urmat și pe care interpretul le-a stăpînit nu numai cu o tehnică foarte cizelată dar și cu o pătrundere a sensibilității brahmsiene specifice. Constantin Ionescu-Vovu a fost pe rînd energic și pasionat, visător și gingaș; apoi în *Intermezzi* și în *Capriccio* așa cum se cerea: tumultuos, năvalnic — ceea ce nu ne-a surprins, întrucît Constantin Ionescu-Vovu este un temperament vibrant care însă reușește să-și domine, la exterior, rafinata sa sensibilitate.

Un cuvînt și despre *Variațiuni și fugă* pe o temă de Händel, unde am găsit un adevărat curcubeu de culori care să redea pluralitatea artei variaționale în care Brahms era maestru — fără să afirmăm însă că aceste variații sînt chiar dintre cele mai bine realizate de compozitor. Constantin Ionescu-Vovu are meritul de a fi reușit să ne mobilizeze atenția aproape două ore, făcîndu-ne să gustăm din plin, o dată mai mult, muzica lui Brahms, într-o subtilă și artistică interpretare. El își merită pe deplin frumoasa reputație de care se bucură la noi și peste hotare.

J. — V. P.

Radu Chișu

Personal, nu am avut prilejul să urmăresc toate etapele devenirii artistice a oboistului Radu Chișu; cunoșteam însă — ca de altfel mulți alții — că acest interpret dispune de importante resurse instrumentale, de o anume alură tipic solistică pe care o imprimă evoluțiilor muzicale. Tocmai în acest sens recenta distincție — obținerea titlului de prim laureat al *Concursului de interpretare de la Praga* — a activat interesul unui larg public față de recitalul pe care, zilele trecute, oboistul Radu Chișu l-a oferit, la Sala Mică, în compania pianistei Carmen Frățilă.

Mărturisesc că nu am avut prilejul să asist deseori la evoluții susținute de instrumentiști suflători de un asemenea nivel muzical artistic.

Radu Chișu este — în adevăratul înțeles al cuvîntului — un artist de rafinat spirit, de sigură intuiție și mult bun gust dar, mai mult decît atît, el dispune de o gîndire muzicală scrupuloasă și operativă, la nivelul frazei muzicale.

Mai mult, se poate distinge la Radu Chișu o reală aderență stilistică față de muzica unor epoci distincte de cultură.

Impresionantă a apărut, de exemplu în execuția *Sonatei în Re bemol major*, de Jean Baptist Loeillet, arta subtilă a ornamentației pe care interpretul o deține în cel mai înalt grad, dezvoltînd-o firesc, fără ostentație, cu un rafinament de mare noblețe, în special în desfășurarea părților lente. Aceeași elocvență a declamației muzicale — o veritabilă caligrafie a frazei, urmărită pînă în contururile ei cele mai fine — o dezvoltă interpretul și în realizarea stilului mozartian; mă refer la cunoscuta *Sonată în Si bemol major* pentru oboi și pian.

Caracteristică manierei interpretative a oboistului Radu Chișu îi este, desigur, printre altele, acea evidentă tendință de evitare a edulcorării culorii sonore. Timbrul este ferm structurat, consistent, maleabil în toate registrele, chiar în cel supraacut, dar niciodată dulceag, depersonalizat. Marea versatilitate timbrală a instrumentistului, atacul ferm, aproape trompetistic, realizat în nuanțele dinamice cele mai subtile, îl fac — cred — apt pe Radu Chișu să devină un subtil interpret al muzicii vechi a Renașterii și Barocului.

L-am urmărit — pe de altă parte realizînd două opusuri contemporane: *Sonata pentru oboi și pian* de Paul Hindemith, o lucrare de factură neoclasică și o piesă aparținînd tinerei compozitoare Maia Badian